

Porteføljestyret for landbasert mat, miljø og bioressurser

Referat	Møte 2/2020
Dato	1. april 2020 kl. 09:30 – 15:00
Sted	Webmøte

Til stede: Anne Ingeborg Myhr, *styreleder*, Camilla Sandström, Eirik Selmer-Olsen, Göran Ericsson, Karen Johanne Baalsrud, Katrine Røed Meberg, Marit Kjeldby, Nina Glomsrud Saxrud, Pål Johan From, Stig A. Larssæther, Aasmund Bunkholt

Forfall:

Observatører: Torstein Lindstad, KLD, *observatør*
Gry Færevik, LMD, *observatør*

Til stede fra Forskningsrådet:

Vidar Skagestad, Tina Rebecca Hov-Gylthe, Anicke Brandt-Kjeldsen, Jonas Enge, Mari Solerød, Rune Vistad, Eli Ragna Tærum. Under sak 18/20: Eivind Hovden, Gudrun Langthaler.

Sak PSBIO 13/20 **Deltakelse i utlysning i JPI Kulturarv og globale endringer** (sak ble sendt på e-post 5.3.2020)

Saken ble sendt ut på epost og et flertall av styremedlemmene responderte, alle positivt.

Vedtak: Porteføljestyret vedtar at Norge deltar i den felleseuropeiske utlysningen "*Cultural Heritage and Perspectives: Responding to Societal Challenges*" med 7,5 mill. kroner fra JPI Kulturarv.

Sak PSBIO 14/20 **Godkjenning av saklisten**

Vedtak: Saklisten godkjennes. Det var ingen saker under eventuelt.

Sak PSBIO 15/20 **Habilitet**

Vedtak: Ingen inhabilitet ble avdekket knyttet til møtets saker.

Sak PSBIO 16/20 **Porteføljeanalyser**

Administrasjonen orienterte om porteføljeanalysene. Porteføljeanalysen var blitt sendt ut i forkant av møtet. Analysen gir en status for investeringene som er gjort på porteføljens ansvarsområder de senere år. Styret ble invitert til å komme med innspill. Styret kommenterte at analysen viser godt hvilke temaer som er sentrale for porteføljen, tidligere investeringer og pågående forskning. Det ble nevnt at delen om trender i samfunnet, deriblant om infrastruktur, bør oppdateres med tanke på senere hendelser.

Administrasjonen ferdigstiller snarlig porteføljeanalysen med innspillene fra styret i mente. Ferdig analyse sendes deretter styrets medlemmer til orientering.

Vedtak: Porteføljestyret tar saken til etterretning. Kommentarer fra styret legges til grunn for det videre arbeid med framtidige porteføljeanalyser.

Sak PSBIO 17/20

Porteføljeplan

Administrasjonen orienterte kort om utkastet til porteføljeplan. Et utkast var sendt ut til styret, samt et ettersendt vedlegg som oppsummerte diskusjonene fra forrige styremøte- og seminar. To av styremedlemmene har i to runder bidratt med innspill på utkast i forkant av dette møtet.

Styret startet diskusjonen rundt de foreslåtte samfunns- og brukermål i kapittel 3. Styret oppfatter at de fire samfunnsmålene er dekkende for porteføljen ansvarsområder. Styret foreslo en omprioritering i rekkefølgen av målene basert på logikken fra Stockholm Resilience Centre har utviklet basert på FNs bærekraftsmål, samt en understreking av at bærekraft må inngå i samfunnsmålet om effektiv landbruksproduksjon. Styret kommenterte videre at brukermålene under samfunnsmålene har til dels veldig ulikt nivå, fra visjoner til helt konkrete mål. Styret bad videre administrasjonen vurdere om planen skal løfte fram noen temaer framfor andre, noen fyrårn ut fra spesielle norske fortrinn og utfordringer. Styret stilte spørsmål om hvordan samarbeid på tvers av porteføljestyre skal foregå, med tanke på overlapp, synergier og grenseflater. Styret kommenterte videre at det er behov for mer enhetlig språkbruk i omtalen av de ulike målene.

Styret hadde noen mer detaljerte og faglige innspill til de eksisterende brukermålene under de respektive samfunnsmålene. Styret foreslo også noen nye brukermål. Disse innspillene - og de nevnt over av mer generisk karakter - tar administrasjonen med seg inn i neste versjon av porteføljeplanen.

Styret kommenterte deretter kapittel 1 og 2. Det var ingen endringsforslag til kapittel 1. I kapittel 2 foreslo styret å utvide bakgrunnsdokumentene med nye rapporten Vekst og innovasjon i grøntsektoren og rapport fra Ressurspanelet. Det kom også andre forslag til nye bakgrunnsdokumenter som bør med samt en rekke endringsforslag til kapittel 2.1 faglige og teknologiske prioriteringer og 2.2 tematiske prioriteringer. Disse innspillene tar administrasjonen med seg inn i neste versjon av porteføljeplanen og/eller lagrer disse med tanke på ytterligere revisjoner av programplanen i 2021.

Porteføljeplanen oppdateres nå med styret innspill og ny versjon legges på SharePoint like etter Påske. Der oppfordres styrets medlemmer til å kvalitetsikre at administrasjonen har fått med seg vesentlige poenger fra diskusjonen i styremøte, og eventuelt legge inn sine egne endringsforslag direkte i dokumentet for kapittel 1-3. I neste styremøte den 7. mai vil styret få forelagt seg administrasjonens forslag til kapittel 4 og 5, samt slutført kapittel 1-3.

Vedtak: Administrasjonen justerer målbildet og prioriteringer etter innspill i møtet og jobber videre med utkastet til porteføljeplan. Styrets medlemmer stiller seg positive til å bidra i prosessen fram til neste møte.

Sak PSBIO 18/20

Internasjonalt samarbeid

Administrasjonen orienterte overordnet om porteføljestyrers muligheter innen internasjonalt samarbeid, gjennom eksempelvis multilaterale programmer og europeiske partnerskap, missions, føringer i egne utlysninger samt Horisont 2020 og Horisont Europa kan støtte opp under måloppnåelse innenfor porteføljens ansvarsområder. Videre fikk styret presentert de kommende samfinansierte partnerskap som ventes å være av særlig strategisk betydning for dette porteføljestyret.

Vedtak: Porteføljestyret tar orienteringen til etterretning.

Sak PSBIO 19/20

Orienteringer

Administrasjonen orienterte om:

- Status for arbeidet med revidert strategi i Forskningsrådet og hvordan de eksterne innspillene til høringsversjonen med den 18. mars håndteres. Administrasjonen orienterte om at det har kommet inn en rekke kommentarer og endringsforslag til strategien. Innspillene prosesseres nå i Forskningsrådets administrasjon før de legges frem for Styret i Forskningsrådet til endelig vedtak av strategien 1. mai 2020.
- Nytt fra handlingsplan for bioøkonomien - i samarbeid med Innovasjon Norge og SIVA. Planen ble lansert den 18. mars og kan lastes ned fra nett (https://www.forskningsradet.no/contentassets/0d795024392342bd947b6a2c9a60736a/bioekonomi_handlingsplan_endelig.pdf). Handlingsplanen gir en oversikt over tilbudene og tiltakene rettet mot biobaserte næringsliv og peker ut en felles retning for videre utvikling av norsk bioøkonomi. Fokus i strategien er full utnyttelse gjennom smarte løsninger, med vekt på sirkulærøkonomi og teknologiutvikling
- Oppfølging av initiativ fra styret på møte i februar 2020 om arbeid på tvers av porteføljestyrer, herunder undersøke muligheter for utlysninger av forskning for/om alternative økonomiske modeller. Administrasjonen orienterte om to ulike initiativ som er relevant for dette.
 - Utlysning makroøkonomiske modeller. Planer og innramming
 - BelmontForum - planer for utlysning i 2022
- Om endringer i Forskningsrådet grunnet Korona- situasjonen. Her ble det vist til at Forskningsrådet gjør Innovasjonsprosjektutlysningen for 2020 løpende. Forskerprosjekter flytter søknadsfristen fra 6 til 20 mai, samt at handlingsrommet i statsstøtteregulverket kan brukes mer aktivt, både for nye utlysninger i 2020 og for gjennomførte tildelinger i 2019, ved behov. Administrasjonen nevnte i den forbindelse at porteføljestyret eventuelt vil bli forelagt et forslag om tilleggsbevilgninger til IPN prosjekter tildelt i desember 2019. Dette er avhengig av individuelle kontraktsforhandlinger med de IPN prosjektene som ble bevilget i des 2019. Det ble også kort informert om Covid19- utlysningen med frist i mars 2020, samt planer for kommende Covid-19 utlysninger i Forskningsrådet.
- Avslutningsvis gikk administrasjonen skjematisk gjennom de ni utlysninger som nå enten ligger på nett eller som publiseres i nær fremtid, hvor porteføljestyret for landbasert mat, miljø og bioressurser lyser ut midler alene eller i samspill med andre porteføljestyrer og

budsjettformål. Totalrammen for disse utlysningene (summert over alle budsjettformål) er nærmere 450 mill. kroner. Dette viser med all tydelighet at det er et godt samspill mellom flere porteføljestyre når det gjelder investeringer i forskning og forskningsbasert innovasjon.

Utlysningene er:

- 50 millioner til forskning på antimikrobiell resistens i et én helseperspektiv- et samarbeid mellom ps BIOMIL, ps MT og ps Helse
- 150 millioner til forskning på bærekraftig bruk og forvaltning av arealer (KSP-S)- et samarbeid mellom ps BIOMIL og ps Klima og polar og PS Energi, transport og lavutslipp
- 120 millioner til forskning på landbaserte matsystemer (KSP-S) – ps BIOMIL og ps Klima og Miljø.
- 10 millioner til forskning på håndtering av farlig avfall (KSP-S)- ps BIOMIL.
- 30 millioner til forskning på kulturminner og kulturmiljøer – bærekraftig bruk og forvaltning i polare områder og på fastlands-Norge (KSP-S)- ps BIOMIL og PS Klima og Polar
- 20 millioner til forskning på sirkulære verdikjeder for tekstiler som inneholder plast (KSP-S) – ps BIOMIL.
- 40 millioner til de beste idéene for å realisere det grønne skiftet innenfor produksjon og forbruk av landbasert mat, skogbruk og trebruk (IP-N)- ps BIOMIL trolig med FFL/JA
- 35 mill. kroner til førkommersielle bioøkonomiske anskaffelser-innovasjonsprosjekter i offentlig sektor (IPO), en samfinansiering mellom ps BIOMIL, ps HAV og ps MT
- 10 mill. kroner fra BIONÆR til utlysning for kommersialisering av forskningsresultater, gitt at prosjektene treffer bioøkonomi og landbruk

Styrets orienteringer

- Vi fikk glimt fra utstilling en Futurum, om bærekraft, ved NTNU Vitenskapsmuseet vår 2020

Vedtak: *Orienteringene tas til etterretning*

Sak PSBIO 20/20

Eventuelt

Oppsummeringer fra møtet:

Styret mente webmøtet i plattformen Zoom i all hovedsak fungerte godt. Det er behov for hyppige pauser og korte presentasjoner.

Sak PSBIO 21/20

Godkjenning av vedtaksprotokoll

Vedtak: *Protokollen godkjennes.*